

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 174/21
Luksemburg, 6 października 2021 r.

Wyrok w sprawie C-882/19
Sumal

Poszkodowany w wyniku naruszenia prawa konkurencji Unii popełnionego przez spółkę dominującą może żądać od jej spółki zależnej naprawienia powstałej w związku z tym szkody

W tym celu musi on udowodnić, że obie spółki stanowiły jednostkę gospodarczą w chwili popełnienia naruszenia

W latach 1997–1999 spółka Sumal SL nabyła dwie ciężarówki od Mercedes Benz Trucks España SL („MBTE”) będącą spółką zależną grupy Daimler, której spółką dominującą jest Daimler AG.

Decyzją z dnia 19 lipca 2016 r.¹ Komisja Europejska stwierdziła naruszenie przez Daimler AG przepisów prawa Unii zakazujących karteli² w zakresie, w jakim spółka ta zawarła w okresie od stycznia 1997 r. do stycznia 2011 r. porozumienia z czternastoma innymi europejskimi producentami samochodów ciężarowych dotyczące ustalania cen i podnoszenia cen brutto samochodów ciężarowych w Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG).

W następstwie wydania tej decyzji Sumal wniósł przeciwko MBTE powództwo o odszkodowanie, żądając zapłaty kwoty 22 204,35 EUR z tytułu szkód powstałych w związku z tym kartelem. Powództwo Sumal zostało jednak oddalone przez Juzgado de lo Mercantil n. 07 de Barcelona (sąd gospodarczy nr 7 w Barcelonie, Hiszpania) ze względu na to, że decyzja Komisji nie dotyczyła MBTE.

Sumal wniósł apelację od tego wyroku do **Audiencia Provincial de Barcelona** (sądu okręgowego w Barcelonie, Hiszpania). W tym kontekście sąd ten **zmierza do ustalenia, czy – a jeśli tak, to na jakich warunkach – powództwo o odszkodowanie może zostać skierowane przeciwko spółce zależnej w następstwie decyzji Komisji stwierdzającej praktyki antykonkurencyjne jej spółki dominującej**. W związku z tym sąd ten zawiesił postępowanie i zwrócił się do Trybunału z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym w przedmiocie tej kwestii.

W wyroku wydanym w składzie wielkiej izby **Trybunał określił warunki, na jakich poszkodowani w wyniku praktyk antykonkurencyjnych stosowanych przez spółkę ukaraną przez Komisję mają prawo dochodzić, w ramach powództw o odszkodowanie wniesionych do sądów krajowych, roszczeń opartych na odpowiedzialności cywilnej spółek zależnych ukaranej spółki, których nie dotyczy decyzja Komisji**.

Ocena Trybunału

Zgodnie z utrwalonym orzecnictwem **każda osoba ma prawo żądać od „przedsiębiorstw”, które uczestniczyły w kartelu lub w praktykach zakazanych na mocy art. 101 TFUE, naprawienia szkody wyrządzonej przez te praktyki antykonkurencyjne**. Nawet jeśli takie powództwa o odszkodowanie są wnoszone do sądów krajowych, określenie podmiotu zobowiązanego do naprawienia wyrządzonej szkody jest bezpośrednio regulowane przez prawo Unii.

¹ Decyzja C(2016) 4673 final dotycząca postępowania przewidzianego w art. 101 [TFUE] oraz art. 53 porozumienia EOG (sprawa AT.39824 - Samochody ciężarowe), której streszczenie zostało opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* z dnia 6 kwietnia 2017 r. (Dz.U. 2017, C 108, s. 6).

² Artykuł 101 TFUE i art. 53 porozumienia EOG.

Zważywszy, że owe powództwa o odszkodowanie stanowią integralną część systemu wdrażania reguł konkurencji Unii, w równym stopniu jak ich wdrażanie przez organy władzy publicznej, **pojęcie „przedsiębiorstwa” w rozumieniu art. 101 TFUE nie może mieć innego znaczenia w kontekście nakładania przez Komisję grzywien na „przedsiębiorstwa” („public enforcement”) i w ramach powództw o odszkodowanie wnoszonych przeciwko tym „przedsiębiorstwom” przed sądami krajowymi („private enforcement”).**

Zgodnie z orzecznictwem Trybunału pojęcie „przedsiębiorstwa” w rozumieniu art. 101 TFUE obejmuje zaś każdy podmiot prowadzący działalność gospodarczą, niezależnie od jego statusu prawnego oraz sposobu finansowania, i **oznacza w związku z tym jednostkę gospodarczą, nawet jeśli z prawnego punktu widzenia jednostka ta składa się z kilku osób fizycznych lub prawnych.**

Jeżeli zostanie ustalone, że spółka należąca do takiej jednostki gospodarczej naruszyła art. 101 ust. 1 TFUE, w związku z czym „przedsiębiorstwo”, którego jest częścią, popełniło naruszenie tego postanowienia, **pojęcie „przedsiębiorstwa”, a przez to pojęcie „jednostki gospodarczej”, prowadzą z mocy prawa do odpowiedzialności solidarnej między podmiotami tworzącymi jednostkę gospodarczą w chwili popełnienia naruszenia.**

W tym względzie Trybunał wskazał ponadto, że **pojęcie „przedsiębiorstwa” użyte w art. 101 TFUE jest pojęciem funkcjonalnym, w związku z czym jednostka gospodarcza, która je tworzy, powinna być identyfikowana z punktu widzenia przedmiotu danego porozumienia.**

Tak więc **w sytuacji, gdy istnienie naruszenia art. 101 ust. 1 TFUE zostało stwierdzone u spółki dominującej, poszkodowany w związku z tym naruszeniem ma prawo dążyć do pociągnięcia do odpowiedzialności cywilnej spółki zależnej tej spółki dominującej pod warunkiem, że poszkodowany wykaże, iż ze względu na, po pierwsze, powiązania gospodarcze, organizacyjne i prawne łączące te dwa podmioty prawne, a po drugie, istnienie rzeczywistego związku pomiędzy działalnością gospodarczą tej spółki zależnej a przedmiotem naruszenia, w związku z którym stwierdzono odpowiedzialność spółki dominującej, owa spółka zależna tworzy wraz z jej spółką dominującą jednostkę gospodarczą.**

Wynika z tego, że w okolicznościach takich jak rozpatrywane w postępowaniu przed sądem krajowym, aby móc wnieść powództwo o odszkodowanie przeciwko MBTE jako spółce zależnej Daimler AG, **Sumal powinien co do zasady wykazać, że porozumienie antykonkurencyjne zawarte przez Daimler AG dotyczy tych samych produktów, co towary sprzedawane przez MBTE.** W ten sposób Sumal dowiódłby, że to właśnie jednostka gospodarcza, do której należy MBTE wraz ze spółką dominującą, stanowi przedsiębiorstwo, które popełniło naruszenie stwierdzone przez Komisję na podstawie art. 101 ust. 1 TFUE.

Jednakże w ramach takiego powództwa o odszkodowanie wniesionego przeciwko spółce zależnej spółki dominującej, w przypadku której stwierdzono naruszenie art. 101 TFUE, **spółka zależna musi dysponować przed danym sądem krajowym wszystkimi środkami koniecznymi do skutecznego skorzystania z prawa do obrony, w szczególności, aby móc zakwestionować jej przynależność do tego samego przedsiębiorstwa co jej spółka dominująca.**

Niemniej jednak, gdy powództwo o odszkodowanie opiera się, jak w niniejszej sprawie, na stwierdzeniu przez Komisję naruszenia art. 101 ust. 1 TFUE w decyzji skierowanej do spółki dominującej pozwanej spółki zależnej, ta ostatnia nie może kwestionować przed sądem krajowym istnienia naruszenia stwierdzonego w ten sposób przez Komisję. Zgodnie bowiem z art. 16 ust. 1 rozporządzenia nr 1/2003³ sądy krajowe nie mogą wydawać orzeczeń sprzecznych z decyzją wydaną przez Komisję.

---

³ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1/2003 z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie reguł konkurencji ustanowionych w art. [101] i [102 TFUE] (Dz.U. 2003, L 1, s. 1).

Natomiast w przypadku, gdy Komisja nie stwierdziła w decyzji wydanej na podstawie art. 101 TFUE żadnego zachowania spółki dominującej noszącego znamiona naruszenia, spółka zależna ma oczywiście prawo do zakwestionowania nie tylko jej przynależności do tego samego „przedsiębiorstwa”, co jej spółka dominująca, ale również istnienia naruszenia zarzucanego spółce dominującej.

W tym względzie Trybunał wyjaśnił ponadto, że możliwość stwierdzenia przez sąd krajowy ewentualnej odpowiedzialności spółki zależnej za wyrządzone szkody nie jest wyłączona z tego tylko powodu, że w danym przypadku Komisja nie wydała żadnej decyzji lub że w decyzji, w której stwierdziła naruszenie, nie nałożono na tę spółkę sankcji administracyjnej.

W związku z tym art. 101 ust. 1 TFUE stoi na przeszkodzie przepisom krajowym, które przewidują możliwość przypisania odpowiedzialności za zachowanie jednej spółki innej spółce wyłącznie w przypadku, gdy druga z tych spółek sprawuje kontrolę nad pierwszą z nich.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793